

indenfor de tilsluttede Organisationer findes Prisaftaler, der tager Sigte paa at udbytte Publikum ved at opretholde et for højt Prisniveau.

De Prisaftaler, som lejlighedsvis er kommet til Arbejdsgiverforeningens Kundskab, og som i øvrigt kun spredtvis findes i Organisationerne, er som Hovedregel Minimumskalkulationer, der har til Formaal at sikre de paagældende Arbejdsgivere Dækning for anvendt Materiale og Arbejds løn og i visse Tilfælde tillige for sædvanlige Generalomkostninger. For rene Handelsvarers Vedkommende fastsættes i nogle Tilfælde Udsalgspriser.

Formaalet med disse Aftaler er for det første at lette den enkelte erhvervsdrivende Arbejdet med at udregne, for hvilken Betaling et Arbejde kan udføres eller en Vare sælges, saaledes at den paagældende kan vide, hvilken Pris han maa kræve for at faa Dækning for sine Udgifter og Mulighed for at opnaa en Fortjeneste. Dernæst har Aftalerne imidlertid ofte det naturlige Formaal mellem Foreningens Medlemmer at undgaa den Smudskonkurrence, der giver sig Udslag i, at et Arbejde eller en Vare udbydes til en lavere Pris end Fremstillingsomkostningerne, hvad enten dette nu skyldes, at den paagældende Tilbudsgiver af Uvidenhed regner forkert eller ved et tabgivende Tilbud ønsker at komme ind i en bestemt Forretningsforbindelse i det Haab paa anden Maade at kunne indvinde det tabte.

De paagældende Aftaler kan imidlertid ikke udelukke eller i nogen betydende Grad hemme den frie Konkurrence og derved opretholde et for højt Prisniveau, selv om man fra de paagældende erhvervsdrivendes Side tilsigtede noget saadant; thi saaledes som Forholdene ligger, vil de ikke kunne udstrækkes til at omfatte samtlige Virksomheder indenfor det paagældende Fag, og Konkurrencen fra de udenforstaaende Firmaer vil altid kunne regulere Priserne ned til et rimeligt Niveau. For rene Handelsvarer vil en Opskrining af Priserne ved Fastsættelsen af faste Udsalgspriser være en Umulighed paa Grund af den stærke indenlandske og udenlandske Konkurrence.

ad 2.

Arbejdsgiverforeningen maa bestemt advare imod, at man skrider til en Lovgivning, i Henhold til hvilken det fastslaas, at de mellem Borgerne indbyrdes indgaaede Aftaler ikke behøver at overholdes, naar dette i givet Fald ikke maatte passe en eller flere af Kontrahenterne. En saadan Lovgivning, som vilde give en Virksomhed Lejlighed til i en længere Aarrække at deltage i en Aftale og derefter, naar dette var fordelagtigt, at bryde de indgaaede Forpligtelser, vilde være et saa afgørende Brud paa den ældgamle Regel, at indgaaede Aftaler skal holdes i alle deres Ord og Punkter, at det ikke vilde kunne undgaa at virke nedbrydende paa den almindelige Retsbevidsthed. Endvidere er der en ikke ringe Sandsynlighed for, at den foreslaaede Lovgivning i sine Konsekvenser vilde føre Landet tilbage til en Priskontrol eller Prisregulering, som vi maa anse for overmaade uheldig, bl. a. fordi den, som Erfaringer fra Krigstiden viser, let kan føre til det modsatte Resultat af det tilsigtede.

ad 3.

Det er uklart, hvilke Aftaler der i Henhold til Forslagets § 4 undtages fra den almindelige Regel i § 1, men vi gaar ud fra, at man ikke har tænkt sig at inddrage under Lovforslagets § 1 de Aftaler om Samarbejde, der staar som en Betingelse for Hævdelsen af de kollektive Overenskomster, saa længe Løn- og Arbejdsvilkaarene fastsættes ved frivillig Overenskomst mellem Arbejdsgivere og Arbejdere. Vi kan ikke tænke os, at man har ment, at f. Eks. en Virksomhed, der staar som Medlem af en faglig Organisation, som har besluttet sig til at lukke Virksomhederne for at gennemtvinge Ro og Orden i Arbejdsforholdet, skulde være berettiget til midt under en saadan Konflikt at gænaabne sin Virksomhed, uden at dette Brud paa Solidaritetsaftalen skulde kunne tillægges Retsvirkning for Domstolene. For saa vidt man vil lægge disse Aftaler ind under Lovforslagets § 1, vil man utvivlsomt borttage Grundlaget for selve de kollektive Overenskomster, der omtales i Forslagets § 4, og til stor Skade for Arbejdsroen og Arbejdsmfreden føre Udviklingen tilbage til en Tilstand, hvor Forholdet mellem Arbejdsgivere og Arbejdere i Industri og Haandværk ikke var reguleret ved Aftaler.